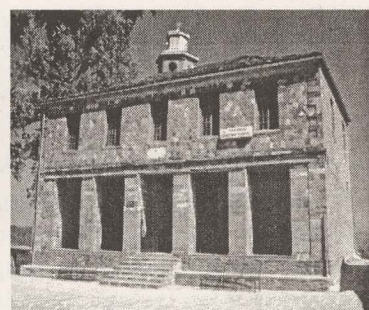

ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΙΚΑ Νέα

ΔΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΚΟΡΦΙΩΤΩΝ

Τεύχος 104 Μάρτης - Απρίλης 2002

Υπεύθυνος έκδοσης: Δημήτριος Παπαγιαννόπουλος Τ.Θ. 26, 450 02 Ιωάννινα, τηλ.: 06510- 39176

ΤΟ ΠΕΡΣΙΝΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

«Μια παροδική συγκυρία ή
σημάδι των καιρών μας;»

Το καλοκαίρι φτάνει και όλοι μας περιμένουμε να ανταμώσουμε στο χωριό μας, να επικοινωνήσουμε, να περιμένουμε και τους συγχωριανούς μας που μένουν μακριά, τις μέρες του πανηγυριού να έρθουν στο χωριό!

Το Πανηγύρι! Κεντρικό γεγονός που περιμένουμε όλοι και που, από παλαιότερων χρόνων, αποτελούσε το συνεκτικό ιστό ανταμώματος μεταξύ των μελών μιας κοινότητας.

Τα διάφορα όμως συμβάντα και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, μετεξελίσσονται μέσα στην πάροδο του χρόνου, αλλάζουν μορφή και φυσικά αυτό καθρεφτίζει τις αλλαγές στις κοινωνικές - πολιτιστικές - οικονομικές συγκυρίες κάθε κοινωνίας και κάθε εποχής.

Αυτό θεωρώ ότι αποτελεί την πιο βασική αιτία του γιατί σήμερα τα πανηγύρια, στα περισσότερα χωριά, έχουν χάσει το παραδοσιακό τους χρώμα και τη γραφικότητά τους, και είτε μετατρέπονται σε φανταχτερές «βεγγέρες», για να χαζέψουν οι τουρίστες παρατηρητές, ειδικά σε χωριά που έχουν έντονη τουριστική κίνηση, είτε καταλήγουν σε άτονες συναθροίσεις, στις οποίες λείπει το κέφι, ο παλμός και η ζωντάνια.

Σαφώς δεν αναφέρομαι μόνο στο δικό μας χωριό, στο οποίο θεωρώ ότι κατά καιρούς πραγματοποιήθηκαν καλά πανηγύρια (όχι εμπορικά), με ιδιαίτερη εξαίρεση το περσινό πανηγύρι, του οποίου η εξέλιξη και η μορφή δεν ικανοποίησε, κατά γενική ομολογία, κανέναν. Και σε αυτό το σημείο τίθεται το ερώτημα: Καθρέφτιζε το περσινό πανηγύρι του χωριού μας μια τυχαία σύμπτωση, μια συγκυρία ή αποτέλεσε σημάδι μιας γενικότερης τάσης της εποχής μας, ένα σημείο των καιρών που έχουν αλλάξει «ανεπιστρεπτί» και που στρέφονται σε άλλες μορφές διασκέδασης;

Η απάντηση σε αυτή την ερώτηση είναι δύσκολη και προδιαγράφει και το μέλλον των πανηγυριών στα διάφορα χωριά.

Αν η απάντηση είναι ότι ναι, ήταν μια τυχαία συγκυρία, τότε το μέλλον διαφαίνεται αισιόδοξο για τα πανηγύρια, εφόσον φροντίσουμε βέβαια να βελτιώσουμε κάποια πράγματα.

Αν η απάντηση είναι ότι η φθίνουσα πορεία τους αποτελεί σημάδι καιρών, τότε τα πράγματα διαφαίνονται πιο μελανά.

Συνέχεια στη σελ. 2

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΟ ΔΙΚΟΡΦΟ ... ΤΟ 1943

Το 1943 ήταν ένα έτος καταστροφικό και ολέθριο για όλο το Ζαγόρι, αφού οι αρχιφασίστες γερμανοί του τότε Χίτλερ περνούσαν από τα χωριά μας, κυνηγώντας τους αμυνόμενους Έλληνες και τα έκαιγαν και τα αφάνιζαν ολοσχερώς.

Έτσι απ' τις 22 Οκτωβρίου 1943 είχαν έρθει στους Φραγκάδες (που φαίνονται άμεσα από το Δίκорφο) κι όλοι οι Δικорφιώτες πληροφορημένοι, ανησυχούσαν κι έβγαζαν από τα σπίτια τους (αφού πίστευαν ότι θα καούν..) όλα τα τρόφιμά τους. Μάλιστα όταν είδαν να ανάβει μεγάλη φωτιά σ' όλο αυτό το χωριό, τότε ήταν βέβαιοι ότι θα φτάσουν και σ' αυτούς. Όμως δεν είχε φύγει κανένας Δικорφιώτης, αφού ούτε άνθρωποι των ακροτήτων ήταν... ούτε πίστευαν ότι θα έρθουν τόσο γρήγορα σ' αυτούς οι Γερμανοί.

Όμως άλλο τμήμα των Γερμανών είχε έρθει στην Καλωτά και στην Μανασή και χωρίς να φαίνεται ακόμη η φωτιά στα δύο αυτά χωριά... έφτασαν το Σάββατο 23 Οκτωβρίου 1943 και στο δικό μας χωριό. Και μόλις μπήκαν απ' τον επάνω Μαχαλά είπαν: «Όλοι οι άνδρες να παραδοθούν και να έρθουν στην κεντρική πλατεία». Κι αφού τους συνέλαβαν όλους, εκτός ελαχίστων, τους έκλεισαν στην κεντρική εκκλησία του χωριού και ήταν πλέον έτοιμοι και όλο το χωριό να κάψουν και τους άντρες να εκτελέσουν όπως έκαναν σε κάθε τέτοια περίπτωση σε όλη την Ελλάδα.

Ακόμη ερευνούσαν όλα τα σπίτια για να βρουν τους τότε αντάρτες, που πολύ τους κυνηγούσαν. Όμως, ούτε έναν αντάρτη δεν βρήκαν στο Δίκорφο, αφού δεν υπήρχαν πουθενά και τα αντιγερμανικά συνθήματα που είχαν γράψει στην κεντρική πλατεία προ ημερών οι ίδιοι οι αντάρτες, οι λογικοί και ψυχραιμοί Δικорφιώτες τα είχαν σβήσει απ' τις προηγούμενες μέρες για πρόληψη... Κι αυτό ωφέλησε κάπως.

Όμως για το τότε Δίκорφο υπήρξε μια μεγάλη τύχη και σύμπτωση: Ο πρόεδρος του χωριού Λάζαρος Κεντογιάννης και ο ιερέας του Παπασταύρος, επειδή είχαν μείνει στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας επί μια εικοσαετία σχεδόν, ήξεραν άριστα την ρουμάνικη γλώσσα. Και κατά καλή σύμπτωση δύο από τους γερμανούς ήξεραν και εκείνοι τα ρουμάνικα. Κι αμέσως, απ' την αρχή, άρχισαν να κουβεντιάζουν και να συνεννοούνται, κάτι που δεν είχε ξανα-

γίνει σε άλλο χωριό.

Ο πρόεδρος και ο ιερέας τους είπαν από την πρώτη στιγμή: «Όλοι οι χωριανοί μας είναι εδώ. Κανένας δεν είναι αντάρτης... Κανένας δεν αντιδρά. Όλοι είναι ήρεμοι και ψυχραιμοί και αγαπούν τα παραδοσιακά τους σπίτια και γι αυτό δεν έφυγαν από το χωριό. Μη κάνετε λοιπόν, σας παρακαλούμε, ό,τι κάνατε αλλού...»

Και η εικόνα αυτή και η άμεση συνεννόηση φαίνεται, ότι κάπως προβληματίσε τους τότε γερμανούς σ' ένα και μόνο χωριό, αφού και όλους τους άνδρες του χωριού είχαν στα χέρια τους και όλες τις οικογένειες και κανένας δεν είχε φύγει στο βουνό.

Έτσι το βράδυ, της ιστορικής εκείνης μέρας για το Δίκорφο, έμειναν στο χωριό, χωρίς να πάρουν καμιά απόφαση αν θα το κάψουν ή όχι, ή αν θα δολοφονήσουν όλους τους συλληφθέντες άνδρες του. Κι έφαγαν και κοιμήθηκαν στα πιο πολλά σπίτια του χωριού. Κι εγώ κλεισμένος με τα αδέρφια μου μέσα σ' ένα δωμάτιο με την προστασία της μητέρας μου, έβλεπα τους γερμανούς να μπαينوβαίνουν και τρόμαζα, αφού ήμουν οκτώ ετών. Την άλλη μέρα λοιπόν ύστερα από τη συνεχή παράκληση και γλωσσική επικοινωνία των δύο αξέχαστων χωριανών μας, οι γερμανοί του Δίκορφου επικοινωνήσαν με ασύρματο τηλέφωνο με τον κεντρικό Διοικητή τους, των Ιωαννίνων και του είπαν όλα τα συμβάντα λεπτομερώς και αναλυτικώς για το χωριό μας.

Κι εκείνος, όταν πείστηκε ότι όντως όλα έτσι συνέβησαν κι ότι κανένας χωριανός δεν είχε φύγει κι ότι υπήρξε μεγάλη ψυχραιμία σ' αυτό το χωριό, τους είπε τηλεφωνικά: «Μη το κάψετε και μην εκτελείτε κανέναν».

Κι έτσι οι φασίστες εκείνης της εποχής έφυγαν, αφού πρώτα άφησαν ελεύθερους όλους τους συλληφθέντες του χωριού, που βγήκαν από την εκκλησία χαρούμενοι. Κι οι τότε Δικорφιώτες τους έβλεπαν να αποχωρούν και δεν το πίστευαν, αφού ήδη η Καλωτά κι η Μανασή δίπλα τους είχαν καεί κι οι Φραγκάδες είχαν αφανιστεί.

Και το γεγονός αυτό ήταν και είναι μια εξαίρεση, που άφησε το Δίκорφο να συνεχίσει την ιστορική και παραδοσιακή του εμφάνιση μέχρι σήμερα.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

Το περσινό πανηγύρι του χωριού μας

Συνέχεια από τη σελ. 1

Αυτό ακριβώς θα επιχειρήσουμε σε αυτό το άρθρο. Να δούμε τις αιτίες «αποτυχίας» του περσινού πανηγυριού στο χωριό μας, με μοναδικό σκοπό να παρέμβουμε ώστε φέτος τα πράγματα να πάνε λιγότερο άσχημα και να χαρούμε όλες τις μέρες εκείνες, αυθόρμητα και αβίαστα! Φυσικά οι αιτίες δεν αναφέρονται μόνο στο δικό μας χωριό. Θεωρώ ότι, εδώ και πολλά χρόνια, υπήρχαν χωριά στο Ζαγόρι, τον οποίων το χρώμα είχε εξαιρετικά χαθεί ή αλλοιωθεί. Άρα αυτή η προσέγγιση αφορά γενικά τα πανηγύρια στα διάφορα χωριά, με αφορμή βέβαια το δικό μας, που μας ενδιαφέρει πιο άμεσα.

Πριν αρχίσουμε να προσεγγίζουμε τους παράγοντες έναν – έναν, πρέπει να επιστημάνω δυο παράγοντες που θεωρούνται βασικοί και που, από μεθοδολογικής άποψης σε μια προσέγγιση που είναι κοινωνιολογική την βάση, αποτελούν σημαντικά εργαλεία, για την κατανόηση του θέματος.

α) Ο όρος «αποτυχία» σαφώς είναι σχετικός. Αυτό που θεωρείται αποτυχία για κάποιον, σαφώς δεν είναι για κάποιον άλλον.

Υπάρχουν χωριά στο Κ. Ζαγόρι, τα οποία το να μαζέψουν 1000 άτομα στο πανηγύρι τους είναι επιτυχία, άσχετα αν για κάποιους άλλους αυτό δε λέγεται πανηγύρι αλλά εμποροπανήγυρη.

Πρέπει λοιπόν να συμφωνήσουμε στα κριτήρια με τα οποία εμείς θεωρούμε ότι το πανηγύρι δεν είναι επιτυχημένο! Και θεωρώ, έτσι όπως έχω συζητήσει και με άλλους συγχωριανούς μου, ότι τα κριτήρια επιτυχίας αναφέρονται στους εξής παράγοντες: **α) ποιότητα παραδοσιακής μουσικής** (κοινώς, καλά όργανα), **β) ικανοποιητική προσέλευση του κόσμου** (σαφώς τα πολυάριθμα από μέλη πανηγύρια δεν είναι απαραίτητα και καλά, αλλά κι από την άλλη, η περιορισμένη προσέλευση δεν είναι και το ζητούμενο), **γ) ενεργητική συμμετοχή του κόσμου στο γλέντι και στο χορό**, έτσι ώστε να υπάρχει συνεχής ροή και όχι μεγάλες παύσεις χρονικές (δηλαδή να σταματούν τα κλαρίνα να παίζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα), παύσεις που κατά τη γνώμη μου αποτελούν τη μεγαλύτερη ένδειξη ότι τα πράγματα δεν είναι ζεστά. **δ) Τάση να συνεχιστεί το γλέντι μέχρι πρωίας**, και όχι βιασύνη στο να το διαλύσουμε. **ε) Καλή εξυπηρέτηση**, όσον αφορά το ζήτημα του φαγητού και του ποτού.

Έχοντας αυτά τα κριτήρια στο νου μας ως παράγοντες επιτυχίας, τότε όλοι θα βοηθηθούμε στο να δούμε τις αιτίες της «αποτυχίας»

β) Θεωρώ βασικό να γνωρίζουμε, ότι πάντοτε οι λύσεις βρίσκονται στη «μέση» και όχι σε ακραίες τοποθετήσεις. Τι θέλω να πω! Πέρσι ακούστηκαν διάφορες εξηγήσεις για το τι έφταιξε. π.χ. Α! Έφταιξαν τα όργανα - ή Α! Έφταιξε η εξυπηρέτηση! - ή Έφταιξε που δεν είχε κόσμο

Θεωρώ ότι αυτές οι εξηγήσεις είναι μονομερείς, δεν ερμηνεύουν σύνθετα γεγονότα όπως αυτό, έτσι απλά και φυσικά δείχνουν την τάση να επιρριφθούν οι ευθύνες σε όλους τους άλλους εκτός από τους εαυτούς μας. Σε αυτό το σημείο θα επανέλθω αργότερα, διότι αυτό που θεωρώ σημαντικότερο και που θέλω να κατανοηθεί είναι ότι, το πανηγύρι οφείλει να το διοργανώνει ένας σύλλογος ή ένα μαγαζί, αλλά το πανηγύρι κυρίως στηρίζεται από τους χωριανούς όλους, και οικονομικά και κοινωνικά.

Έχοντας στο μυαλό μας αυτό, μπορούμε πιο άμεσα να ξεκινήσουμε την προσέγγισή μας, κάτω από ένα πρίσμα πιο σύνθετο. Για το ότι το πανηγύρι εξελίχθηκε έτσι όπως εξελίχθηκε, ευθύνονται για αυτό όλοι μαζί οι παρακάτω παράγοντες και όχι μόνο ένας.

1. Όλοι θα συμφωνήσουμε ότι πέρσι ήταν εξαιρετικά παράδοξο **το να «γλεντάμε» χωρίς να έχουμε πεί για λειτουργία στον Αι – Γιάννη**. Θεωρώ ότι τα πανηγύρια πρέπει να εορτάζονται την καθορισμένη ημερομηνία εορτασμού του Αγίου κάθε χωριού και ότι το αντίθετο εξυπηρετεί άλλες σκοπιμότητες, οι οποίες όπως είπαμε την πορεία του πανηγυριού δεν αποβαίνουν πάντα προς όφελος του χωριού. Φέτος το πανηγύρι μας δε θα μεταφερθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η παραδο-

σιακή σειρά των πραγμάτων.

2. Τα «Όργανα», δηλ. τα «Κλαρίνα», θεωρώ ότι αποτελούν βασικό παράγοντα επιτυχίας ενός πανηγυριού, τόσο όσον αφορά τη γνώση των ντόπιων ζαγορίσιων τραγουδιών, αλλά και όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο προσελκύουν κόσμο. Είναι σαφέστατο, ότι όσο καλά κι αν είναι κάποια όργανα, αν δεν έχουν κάνει βίωμα τα ζαγορίσια τραγούδια, θα «ελλείπονται». Όταν αλλάζουμε κάθε χρόνο κλαρίνα, είναι φυσικό να μην υπάρχει «αλληλοσυσχέτιση» των χνώντων μας! Πρέπει να ξέρουν τα χούγια μας και εμείς τα δικά τους! Διαφορετικά θα κοιτούν την ώρα για το πότε θα φύγουν. Κάθε σύλλογος πρέπει να φροντίζει ενεργητικά, να διασφαλίζει όργανα, τα οποία μπορούν να συνταξιαστούν με το χωριό μας, όπως για πολλά χρόνια αυτό γινόταν.

3. Προσέλευση του κόσμου. Σαφώς τα «όργανα» ίσως μπορούν να προσελκύσουν κόσμο από μόνα τους αλλά σε αυτό το σημείο θεωρώ ευεργετική και τη συμμετοχή όλων των χωριανών. Θυμάμαι από τα παιδικά μου χρόνια, ότι πολλά σπίτια του χωριού «άνοιγαν» την ημέρα εκείνη, και γιόρταζαν τη μνήμη του Αγίου. Θυμάμαι ότι όχι μόνο το δικό μας σπίτι, αλλά και τα περισσότερα προσκαλούσαν κόσμο από τα Γιάννενα. Από το πρωί οι καλεσμένοι έφθαναν, έμεναν μερικοί για τραπέζι το μεσημέρι, και άλλοι ερχόντουσαν το απόγευμα για γλυκό και καφέ και μετά βγαίναμε όλοι μαζί στο πανηγύρι.

Θεωρώ ότι όσο μπορούμε πρέπει και εμείς οι σύγχρονοι να το «απλώνουμε» κάπως έτσι. Αν τόνος οικογένειες στο χωριό, έχουν από 5 – 10 καλεσμένους, σαφώς η εικόνα αλλάζει. Είναι στο χέρι μας να «προβάλλουμε» το χωριό μας, αρκεί να ανοίξουμε για λίγες ώρες τα σπίτια μας. Το θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό, διότι με την πάροδο του χρόνου, οι φιλοξενούμενοι μας θα περιμένουν να περάσουν μια μέρα στο Δίκорφο και να γλεντήσουν με φίλους και γνωστούς, απολαμβάνοντας για λίγες ώρες μια ζεστή φιλοξενία. Γιατί εδώ που τα λέμε, σε ποιον δεν αρέσει η φιλοξενία! Και η εικόνα ενός χωριού κρίνεται από τη φιλοξενία των κατοίκων του.

4. Πολύ ωραία. Και πες ότι φέραμε «καλά κλαρίνα». **Τι γίνεται όμως όταν ο κόσμος δεν πληρώνει;** Γιατί αυτό ακούγεται συνήθως ως σχόλιο μετά. «Δύσκολες εποχές. Ο κόσμος δε ρίχνει Τα κλαρίνα είναι παγωμένα. Πώς να παίξουν».

Και σε αυτό το σημείο θεωρώ ότι η συμμετοχή όλων μας είναι καθοριστική. Δε θέλω να φανεί ως επιτολαιότητα, αλλά δε θεωρώ ότι είναι τόσο έντονα οικονομικό το πρόβλημα. Δεν μιλάμε για τίποτε φοβερά ποσά. Αν κάθε οικογένεια για το καλό «κερνάνει» για το χορό ενός δικού της ανθρώπου ή και ενός συγχωριανού, του οποίου το χορό θαυμάζει, τότε θα υπάρχει κινητικότητα.

Συνήθως συμβαίνει να μην υπάρχει η παραμικρή «κίνηση», οικονομική ενίσχυση των οργάνων, από πολλούς από εμάς, είτε γιατί δεν χορεύουμε, είτε γιατί θεωρούμε ότι δεν είναι δική μας υπόθεση, παρότι μετά κριτικάρουμε ότι τα πράγματα δεν είναι ζεστά. Μα το γλέντι είμαστε όλοι εμείς. Θα ήθελα να δούμε το θέμα ως εξής: σαν μια γιορτή στο σπίτι μας, για την οποία διαθέτουμε κάποια χρήματα για το καλό και για να κεράσουμε φίλους και συγγενείς. Αρκεί να θέλουμε να γιορτάσουμε. Αρκεί να πάρουμε απόφαση να ενισχύσουμε το πανηγύρι μας.

5. Και στη συνέχεια προχωράμε. Ωραία να κεράσουμε. Για ποιον; **Ο κόσμος σήμερα δε χορεύει.** Και όντως αυτό συμβαίνει. Είναι πολλές οικογένειες, οι οποίες δεν φημίζονται να βγάζουν χορευταράδες. Εκτός αυτού οι «ηλικιωμένοι γλεντζέδες» αρχίζουν δυστυχώς να «λείπουν» και οι νέοι δεν έχουν συνηθίσει σε τέτοιες μορφές διασκέδασης.

Εδώ υπάρχει υπαρκτό πρόβλημα, το οποίο έχει να κάνει με τα ακούσματα και την παιδεία που δίδουμε ο καθένας από εμάς στα παιδιά μας. Παρόλα αυτά, πάντοτε υπάρχουν κάποιον χορευταράδες και το «κέρασμα» δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στους δικούς μας, αλλά να γίνεται έτσι για το καλό!

6. Η εξυπηρέτηση του κόσμου, όσον αφορά το ποτό και το φαγητό. Αν και πολλοί τη θεωρούν

πρωταρχική, όσον αφορά την επιτυχία ή την αποτυχία ενός πανηγυριού, εγώ προσωπικά τη θεωρώ ως ένα βασικό, όχι όμως πρωταρχικό παράγοντα, ο οποίος όμως μπορεί να διορθωθεί και να καλυτερεύσει. Από τη στιγμή που την εξυπηρέτηση του πανηγυριού αναλαμβάνει ιδιωτικός τομέας, θεωρώ ότι θα ενδιαφερθεί να κάνει το καλύτερο, να διασφαλίσει από πιθανές παρελθοντικές ελλείψεις, και θα πράξει το καλύτερο. Θεωρώ ότι αυτός ο παράγοντας με κατάλληλη «αυτογνωσία» και δουλειά είναι ο μόνος που μπορεί να καλυτερεύει πρώτος.

Σαφώς αν όλα αυτά γίνουν, ίσως το πανηγύρι μας πάει καλύτερα. Όλοι οι παράγοντες αυτού που ανέφερα είναι «τεχνοκρατικοί», με την έννοια ότι μπορούμε να παρέμβουμε και τα πράγματα να πάνε καλύτερα. Θα είναι όμως καλύτερα; Είναι εφικτό να αναβιώσουν εκείνα τα παλιά πανηγύρια, τα οποία διέθεταν εσωτερικότητα, ζωντάνια, παλιό και επικοινωνία; Αν και από τη φύση μου είμαι αισιόδοξη και θεωρώ ότι φέτος το πανηγύρι μας θα είναι καλύτερο, αν όλοι δραστηριοποιηθούμε, θεωρώ εντούτοις ότι ποτέ τα πανηγύρια δε θα μπορούσαν να ανακτήσουν την παλιά τους ταυτότητα. Οι μορφές των πολιτιστικών εκδηλώσεων άλλαξαν, διότι αλλάζουν οι άνθρωποι μαζί με τους καιρούς.

Προσέψακα αυτό το βλέμμα ως απόσπασμα, αν ειδοωθεί μέσα από μια κοινωνιολογική προσέγγιση. Παλιά οι άνθρωποι δεν διασκεδάζαν και περιμέναν το πανηγύρι να ξεδώσουν και να επικοινωνήσουν.

Σήμερα οι «απομικροί» και «συγχρονες» σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων καθρεφτίζονται και στη μορφή που παίρνουν τα πανηγύρια μας. Παρακολουθούμε παθητικά. Κρίνουμε όμως ενεργητικά για το τι πάει στραβά, άσχετα αν εμείς δεν κουνήσαμε το παραμικρό μας δαχτυλάκι για να πάει καλύτερα. Κρίνουμε τους συλλόγους και τα μαγαζιά, διότι αυτοί εκτείθενται! Αυτοί φταίνε για όλα. Σαφώς και οι δυο αυτοί παράγοντες θεωρούνται βασικοί στη διοργάνωση, αλλά όπως προανέφερα βασικότερο παράγοντα θεωρώ την δική μας ατομική θέληση να στηρίξουμε το πανηγύρι μας οικονομικά και κοινωνικά.

Αν και θεωρώ ότι τα πανηγύρια ποτέ δε θα αποκτήσουν τη χαμένη τους ταυτότητα, αυτό δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως άλλοθι, στο να μην αγωνιζόμαστε να βελτιώσουμε τα κακώς κείμενα.

Τα πανηγύρια σαφώς εξυπηρετούν και σήμερα ανάγκες βαθιά κοινωνικές. Όλοι τα ζητάμε, όλοι τα περιμένουμε και όλοι χαιρόμαστε που μαζεγόμαστε στο πανηγύρι του χωριού μας. Κατά βάθος όλοι ενδιαφερόμαστε για αυτό και δε θέλουμε να το χάσουμε με τίποτε.

Στην πρωταρχική ερώτηση: Ήταν το περσινό πανηγύρι του χωριού μας μια ατυχής συγκυρία ή σημάδι των καιρών, εγώ θα απαντούσα:

Ήταν μια ατυχής συγκυρία (και αυτό είναι αναστρέψιμο), αλλά ήταν και σημάδι των καιρών που αλλάζουν.

Αυτό είναι λυπηρό για τους πιο παλιούς και τους πιο ρομαντικούς, οι οποίοι είχαν διαφορετικά βιώματα και που θα θεωρούσαν απαράδεκτη τη συζήτηση του τύπου «τα βιολιά για να παίξουν πρέπει να τα κερνάμε συνεχώς». Γιατί τα βιολιά τότε έπαιζαν και μόνο τους, μόνο και μόνο γιατί χόρευε καλά ένας «πρωτοχορευτής». Αλλάζουν όμως οι άνθρωποι μαζί με τους καιρούς!

Εγώ θεωρώσα «προσγειωμένος» να δώσω κάποιες απόψεις με τα σημερινά δεδομένα και την υπάρχουσα κατάσταση.

Και επειδή πάντοτε πρέπει να ελπίζουμε και να αγωνιζόμαστε, κλείνω αυτό το κείμενο με την εξής άποψη: **ΧΑΘΗΚΕ Η ΠΑΛΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΩΝ, ΑΛΛΑ ΙΣΩΣ ΚΑΠΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ ΝΑ ΔΟΥΜΕ, ΚΡΥΒΕΤΑΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ, ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΩΣ ΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ, ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΜΕ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ, ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΥΛΑ ΣΕ ΜΕΛΑΛΟΝΤΙΚΑ ΠΙΟ ΔΥΣΚΟΛΑ ΧΡΟΝΙΑ.**

ΓΙΑ ΑΥΤΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΓΩΝΙΣΤΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΓΙΑ ΑΥΤΑ!

ΛΥΔΙΑ - ΕΛΕΝΗ ΦΙΛΗ

ΤΟ 'ΚΟΝΙΣΜΑ

Το εικόνισμα μπήκε στο μυαλό και στην καρδιά μου από τις αφηγήσεις της γιαγιάς μου, της Ευφροσύνης, που ήταν το γένος Σιάμου και έγινε, ύστερα αφού παντρεύτηκε τον παππού μου το Λάζαρο, Σακελλαρίου. Η Λάζαινα, όπως συνήθιζαν ν' αποκαλούν τις γυναίκες τότε ...

Η γιαγιά μου λοιπόν η Λάζαινα ήταν παραμυθού, ευαίσθητη και με μπόλαιες τις αφηγήσεις και τα παραμύθια της! Με της λογοτεχνίας την αγάπη! Της χρυσιά ευγνωμοσύνη γι' αυτή της την επίδοση και για την υπομονή της να με αντέχει, όταν τη ρώταγα ξανά και ξανά... «μετά τι έγινε;»... «πέστο μου πάλι το παραμύθι»... και κείνη σάλωνε τα καλογραμμένα χείλη της και μου έλεγε: «Με ξυλοστομάσαμες μουρ' κοπέλα μου, που σήμαινε ότι της έγινε το στόμα ξερό σαν ξύλο από το πες πες!

Μέσα στα τόσα και τόσα που θυμόταν ξεχώριζα τα παραμύθια της, που μόνον αυτή μου έλεγε και δεν τα συνάντησα ποτέ σε καμιά έκδοση και τις «αλήθειες»! Αφηγήσεις από μέρη του χωριού, γεγονότα και δράματα συγγενών και συγχωριανών.

Η Ευφροσύνη απέκτησε τα περισσότερα παιδιά απ' τις Σακελλαρονόφες και ζούσαν στο ίδιο σπίτι τρεις συντροφιάδες. Μαζί με τη γιαγιά μου, που είχε έξι παιδιά, ήταν η Καλλιμρόη, που είχε ένα γιο το Χριστόφορο και η Μαρίνα, που είχε την Ευλαμπία. Δούλευαν και οι τρεις για το σύνολο αξεσυνέριστα, γιατί και οι άνδρες τους ήταν ενωμένοι στην ίδια δουλειά στα Γιάννενα, στο μπογατοπωλείο της οδού Αβέρωφ, κάτω στο Κουρμανίο.

Στο χωριό λοιπόν, τον περισσότερο καιρό, γυναικές και παιδιά! Και οι άνδρες πέρα δώθε! Κουβαλητάδες και καλονοικοκυρήδες. Το μεράκι του παππού μου ήταν να έχουν κρασί απ' το δικό τους αμπέλι και πλήρως εργάτες, που τους κουμάνταρε η γιαγιά μου φυσικά, για να είναι το αμπέλι τους καρπερό και προσηγμένο... Γιατί εκτός από το μεροκάματο πήγαινε το πείρισμα σύννεφο για τόσα στόματα. Και το κουβάλαγε το φαί στα Βαρκά, που ήταν ο αμπελνώδης τόπος του χωριού κι η μέθεξη της Δικροφωτικής δημιουργίας. Η Γη της Επαγγελίας της περιοχής.

Διηγούνταν λοιπόν η γιαγιά μου – που την αποκαλούσαμε παιδιά και εγγόνια Μητέρα – για την πορεία προς τα Βαρκά, που άρχιζε από την κάτω πόρτα του σπιτιού αφού φόρτωναν τα μουλάρια με τ' απαραίτητα των εργατών και του φαγιού. Με τη φαντασία μου άκουγα τα πέταλα να χτυπούν στο γκαλνιτέρη, που πέρανε από το Σιαμείο της Κούλλας και της Αμαλίας κι απ' της Πόπης Λέκου, ι που ήταν τα ακριτικά σπίτια του πέρα Μαχαλά.

Τ'α Βαρκά, μέχρι που τα γνώρισα, τα είχα πλάσει με τη φαντασία μου τόπο της Εδέμ! Και ήταν. Εκείνος ο άβυσσος τόπος είχε τόση πρόσβαση στην καρδιά μου, που τον περπατούσα κι εγώ με την αφήγηση της Μητέρας κι έβλεπα τα αγριομανούσια, τα καμπανάκια, τα λογής λογιών πράσινα φυτά! Το πιο πρωτότυπο αγιόκλημα που βγάζει το άνθος στη μέση του ολοστρόγγυλου φύλλου του, από τα Βαρκά το είχε φέρει και το φύτεψε στην αυλή του Σακελλαρέϊκου, όπου σώζεται ως τα σήμερα.

Άλλη μια φορά ζαλικώθηκε στο κορμάκι της μια θεοδρατή πλάκα, που της άρεσε πολύ για το σχήμα και τη γυαλάδα της και την κουβάλησε από τον Διάολο της μάνα, όλη την ανήφορα ως το σπίτι, για να στολίσει την αυλή της.

Μα οι αφηγήσεις έπαιρναν φρεσιβαλική μορφή όταν μου αφηγούνταν τον τρύγο. Η κούραση της βέβαια από όλα αυτά φαινόταν ανυπόφορη στα μάτια της ύστερα από τόσα χρόνια, όμως το ενδιαφέρον που έδειχνα εγώ με το «πες μου» και «πες μου» την έκαναν να βρίσκει και κείνη εκ των υστέρων το λυρίσμο, που χανόταν κάτω απ' τον κόπο της ημερας τότε και την συλλάβρινα στιγμές στιγμές ν' αναπαύεται, να ονειροπολεί και να την προτιμάει 'κείνη την τρικυμία γιατί ήταν νιώτη!

Ενώ η ηρεμία που απολάμβανε στα γεράματα της δεν ήταν παρά το προσησυχαστήριο του θανάτου! Και κείνη αν και το απολάμβανε, το ήξερε.

Ένα δειλινό που γύριζαν από τον τρύγο της ημέρας κι αφού είχαν βγει απ' τα Βαρκά και βάδιζαν το ίσιωμα, τους έπιασε ψιλή βροχούλα και ευτυχώς, είπε, ήταν το 'Κόνισμα κοντά και σταμάτησαν, βρίσκοντας καταφύγιο εργάτες και ζωντανά.

Για το Εικόνισμα δεν ήξερε να μου πει από πότε ήταν και ποιος Χριστιανός το 'χε χτίσει με την εικόνα των Αγίων Αναργύρων. Το 'λεγαν 'κόνισμα γιατί ήταν σκεπασμένοι μεν με σκεπή, ανοικτό όμως όπως ακριβώς στα πλάγια οι βρύσες του χωριού.

Αυτός ο μικρός σταθμός, όπου η κόπωση, η πικρία και η ανέχεια γίνονταν προσευχή στο άπειρο της ερημιάς και του ουρανού, ήταν κάτι σαν μικρός τάφος, όπου οι νοικοκυράδες – γυριζοντας απ' τον τόπο αυτής της τόσο πενήνιας σοδειάς, με τόσο μεγάλης για τα χρόνια εκείνα – απόθεταν σαν σπονδή ένα τσαμπί σταφύλι, ένα πλόχερο μήλα, ροδάκινα, σουβρά ή κάστανα ή κι ένα μπουκετάκι αγριολούλουδα από τις πιο αιθέριες ψυχές!

Πάσχιζε να καταλάβω ή να μαντέψω ποιος τάχα και γιατί είχε φτιάξει αυτό το 'κόνισμα! Από τι είχε σωθεί; Από τσίπιππη φιδιού, σκορπιού ή από αστραπόβροντα;

Το έκανα λοιπόν στην ψυχή μου ένα ναό, αυτό το μικρό ξαποστάσι των οδοιπόρων του χωριού μου! Το πρόλαβα μικρή κι εγώ σπιτό, ολόρθο, κάθισα στις πλάκες του, αναζήτησα στις χαματιές του σημάδια, μύρισα την οσμή του αγέρα... Δροσίστηκα στη δροσιά του... και το ξαναείδα ύστερα από χρόνια γκρεμισμένο γιατί η οδός των Βαρκών είχε σιγήσει! Κι έκλεισε οι δρόμοι κι έγιναν άβυσσος. Μόνο οι αρκούδες περπατούν πια εκεί και τα ζουλάπια!

Κάπου στα Βαρκά κι ένας κατασκοριασμένος ντενεκές να χτυπά στο αμπέλι του Βακολίδη, ευαίσθητος στο φύσημα του αγέρα να διαώξει τα αγριογούρνα από τ' αμπέλι. Όλα χέρσωσαν! Πνίγηκαν! Πνίγηκε και η θύμηση, η μνήμη, ο σεβασμός για κείνους που πέρασαν από 'κει, μα πάντα πιστεύω πλανιούνται εκεί στα πολυαγαπημένα μέρη της αγνότητας και της αθωότητας.

Και οι Αγιοι Ανάργυροι ξεχασμένοι! Σα να 'μαστε άθεοι!

Ένα τόσο δε κονισματάκι και κοτζάμ χωριό δεν μπορεί να το φτιάξει, κι σε βάλαμε τη μαγιά των χρημάτων από τότε που ζούσε και η αδελφούλα μου... κι έχουμε τον κατάλογο όσων συνεισέφεραν, με αγάπη και νοσταλγία, για να νοικοκυράσουμε εκείνο το προσκυνητάρι μιας άλλης ζωής! Της ζωής των προγόνων μας, μα και της δικής μας ζωής, που θα 'πρεπε να 'ναι πιο κοντά στη φύση και στη λατρεία του Θεού!

Τι κι αν δεν πάει το αυτοκίνητο!

Τι κι αν δυσκολεύουν οι ανηφόρες και οι κατηφόρες;

Χάθηκαν οι μαστόροι; Χάθηκαν μερικά ζώα να μεταφέρουν λίγα υλικά;

Μάλλον χύθηκε η όρεξη, ο ζήλος και η πίστη! Η πίστη πρώτα πρώτα να τηρήσουμε αυτό που υποσχεθήκαμε σε μια Γενική Συνέλευση ενώπιον Θεού και ανθρώπων! Μη χειρότερα!

Το Εικόνισμα είναι ένα σημείο αναφοράς σε εκείνη την ερημία! Κάποτε, τα τελευταία χρόνια που το επισκέφθηκα, είδα στο χώρο μια στρατιά μωρητικών ατέλειστη να πορεύεται σαν στρατός στο άπειρο ετούτης της Γης. Δρούσε και δημιουργούσε στη μαρία του!

Ας μην αμελούμε το σιωπηλό, το αναμμένο, το ερημικό, το μακρινό, το χθες, το αύριο, το επόμενο. Η μορφή της ζωής βρίσκεται στο χτίσιμο μιας πραγματικότητας κι ενός ονείρου.

Αν παύσουμε να ονειρευόμαστε και να επιθυμούμε δε θα υπάρχουμε, όσο ζωντανά κι αν δείχνουμε.

ΓΙΟΥΛΙΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ - ΦΙΛΗ

ΕΝΑΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΣ

Πολλοί υπήρξαν διακεκριμένοι ιστορικά στο Ζαγόρι μας και το πρόβαλλαν επί δύο αιώνες ως τώρα, κάνοντάς το να γίνει κάτι, που δεν υπήρξε σ' άλλη περιοχή της Ηπείρου και της Ελλάδας γενικά. Κι ένας τέτοιος σπουδαίος, αξέχαστος και διακεκριμένος ζαγορίσιος ήταν και είναι ακόμη σήμερα ο Νεόφυτος Δούκας, ένας σπουδαίος δάσκαλος του Γένους, που γεννήθηκε στα Άνθα Πεδινά του Ζαγορίου το 1760. Οι στοιχειώδεις και πρώτες σπουδές του έγιναν στο Μέτσοβο, όπως μας πληροφορεί η ιστορία της εποχής... και χειροτονήθηκε ιερέας ευθύς αμέσως.

Ύστερα μετέβη στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας, όπως έκαναν πλείστοι ζαγορίσιοι εκείνης της εποχής και εγκαταστάθηκαν εκεί επισήμως το 1786, σε ηλικία 26 ετών. Στο Βουκουρέστι είχε την τύχη να γίνει μαθητής του σοφού Έλληνα δασκάλου Λάμπρου Φωτιάδη. Έτσι άρχισε να διακρίνεται για την τέλεια κατάρτισή του και τη σωστή προετοιμασία του και διορίστηκε εφημέριος το 1803, στο ναό της ελληνικής παροικίας της Βιέννης. Εκεί, όταν πήγε και εγκαταστάθηκε, έγραψε τα σπουδαιότερα από τα έργα του. Συγχρόνως δε ήταν εκεί και δάσκαλος των Ελλήνων μαθητών της περιοχής.

Ύστερα από την ελληνική επανάσταση του 1821 πήγε στην Τρανσυλβανία όπου και συνέχισε το σπουδαίο για την εποχή εκείνη εκπαιδευτικό του έργο. Σε λίγα χρόνια, όταν είδαν και άλλοι Έλληνες ότι ήταν σπουδαίος και σημαντικός, τον κάλεσε ο Καποδίστριας να αναλάβει τη διεύθυνση του Ορφανοτροφείου Αίγινας. Αμέσως ο Νεόφυτος ανέλαβε και αυτή την ευθύνη ευχαρίστωσε κι εκεί, που εγκαταστάθηκε ίδρυσε και τυπογραφείο, όπου βέβαια τυπώθηκαν αμέσως και στη συνέχεια πολλά από τα συγγράμματά του.

Όταν σε λίγο καιρό, η Αθήνα έγινε πρωτεύουσα της Ελλάδας ο ίδιος διορίστηκε σύμβουλος των εκκλησιαστικών υποθέσεων, αφού είδαν οι πιο πολλοί, ότι ήταν ένας διακεκριμένος Έλληνας πολίτης και ένας αμερόληπτος ιερέας της εποχής εκείνης. Και μ' αυτή την ιδιότητα πλέον βοήθησε τον Γ. Γεννάδιο να ιδρύσουν τη Ριζάρειο Σχολή κι έγινε ο πρώτος διευθυντής της. Και γι' αυτό, όταν απεβίωσε αργότερα στην Αθήνα, το 1845, σε ηλικία 85 ετών, στάφη δίπλα σ' αυτή τη Σχολή, ανήκοντας πλέον στα ιστορικά και σπουδαία πρόσωπα του Ζαγορίου.

Αυτός ο ζαγορίσιος ήταν ένας σπουδαίος εκδότης βιβλίων, αλλά κι ένας αμερόληπτος σχολιαστής των αρχαίων κειμένων. Έτσι εξέδωσε ή παρέφρασε σε ολόκληρη σειρά τόμων, τον Όμηρο, το Σοφοκλή, το Θουκυδίδη και πλείστους άλλους και σημαντικούς αρχαίους Έλληνες. Γι' αυτό και έμεινε ως ένας σημαντικός και σπουδαίος ζαγορίσιος ως σήμερα στην ιστορία της περιοχής μας και στη μνήμη όλων μας.

Παρόμοια ζαγορίσια της ίδιας εποχής υπήρξαν και πολλοί άλλοι... Και από άλλα χωριά βεβαίως του κεντροδυτικού κυρίως Ζαγορίου μας και ελπίζω ότι προσεχώς θα μας δοθεί η ευκαιρία να δούμε στα «Δικροφωτικά Νέα» από κοντά αρκετούς από αυτούς. Γιατί το Ζαγόρι διακρίνονταν επί αιώνες για τον πολιτισμό του, την πρόοδο του, την ανεξαρτησία του επί τουρκοκρατίας και την άμεση σχέση του με την ελληνική ιστορία γενικά.

Ματθαίος Λέκκος

ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΠΑΠΠΟΥΔΕΣ ... ΤΟΥ ΔΙΚΟΡΦΟΥ

Πάντα βοηθούσαν οι παππούδες τα εγγονάκια τους και ήταν **συναισθηματικά και ψυχικά δίπλα τους, στο Δικόρφο**. Σήμερα όμως, που και οι δυο γονείς εργάζονται (κάτι που δε συνέβαινε σχεδόν προ δεκαετιών...) **και η μητέρα του μικρού είναι δεσμευμένη με εργασιακές υποχρεώσεις...** το πράγμα γίνεται δυσκολότερο και πιο αγωνιώδες και δημιουργούνται τα ερωτήματα: **Ποιος θα κρατήσει το μικρό;** Ποιος θα το πλύνει και ποιος θα ετοιμάσει το φαγητό του; Ποιος θα το πάει στον παιδικό σταθμό, στο Νηπιαγωγείο και στην πρώτη και δεύτερη τάξη του Δημοτικού και ποιος θα το παραλάβει ύστερα; Ποιος θα το κρατάει στο σημερινό διαμέρισμα της απομονωμένης πολυκατοικίας, όπου έλειψαν οι γειτονιές, που υπήρχαν πριν και τα παιδάκια έπαιζαν από τα δυο, πρώτα τους χρόνια;

Σ' αυτά όλα η λύση είναι πάντα σχεδόν μία: **η γιαγιά και ο παππούς και τίποτε σχεδόν άλλο.**

Βέβαια **η αγάπη των παππούδων του Δικόρφου, ήταν ανέκαθεν σπουδαία και μεγάλη προς τα εγγονάκια τους** κι αυτό το λέει και το αποδεικνύει η υπάρχουσα και πανελληνίως γνωστή παροιμία: **«Του παιδιού μου το παιδί είναι δυο φορές παιδί μου...»**

Ας δούμε λοιπόν ποια είναι **τα συγκεκριμένα καθήκοντα και οι υπάρχουσες υποχρεώσεις** των σημερινών πλέον παππούδων του Δικόρφου.

Βέβαια η αποκλειστική ανάληψη των ευθυνών και της φροντίδας των εγγονών είναι **μέγιστο καθήκον και υπέρτατη ευθύνη**. Γι' αυτό όσοι μπορούν ας το κάμουν... κι όσοι δεν μπορούν (λόγω κυρίως μεγάλης

ηλικίας...) ας μη το πραγματοποιούν.

Πρώτο χρέος και καθήκον των σημερινών παππούδων είναι **να κρατούν**

τα εγγονάκια τους το σαββατοκύριακο, για να μπορούν οι γονείς και κυρίως η μάνα να πάει κάπου και να περάσει ευχάριστα δυο μέρες.

Όταν οι παππούδες έχουν διαφορετικές απόψεις για κάθε ανακύπτον πρόβλημα απ' τους γονείς... **να συγκρατούνται και να μη διαφωνούν.**

Να φανερώνουν την αγάπη τους και την υποστήριξή τους προς το εγγονάκι τους, χωρίς να κριτικάρουν και να εμπαίζουν τους γονείς του, δηλαδή τα παιδιά τους.

Να φανερώνουν απ' την αρχή της γέννησης του μικρού, ότι την διαπαιδαγώγηση γενικά του εγγονού τους **την έχουν εξ' ολοκλήρου οι γονείς του** και ότι αυτοί είναι μόνο βοηθοί σ' αυτή την υπόθεση.

Να μην επικρίνουν **την τυχόν αυστηρότητα των γονέων προς το παιδί τους**, γιατί κάτι τέτοιο δημιουργεί ανασφάλεια στο μικρό και σχεδόν δεν ωφελεί.

Να μη **λένε μπροστά στα παιδιά τους** αυτά, που πρέπει ή δεν πρέπει να κάνουν τα εγγόνια τους, όλοι οι ανά την Ελλάδα Δικορφιώτες.

Κι αν βρίσκονται μακριά τα εγγονάκια τους, **σ' άλλη πόλη**, και δεν έχουν άμεση επαφή μαζί τους ... τι πρέπει να κάμουν τότε οι παππούδες του Δικόρφου; **Να τους τηλεφωνούν συχνά, τακτικά και μόνιμα**, για να αποδεικνύουν την αγάπη τους και προς εγγόνια και προς παιδιά. **Να τα επισκέπτονται, έστω και για λίγες μέρες**. Να τους στέλνουν το κατάλληλο δώρο, όχι μόνο για τα Χριστούγεννα και το Πάσχα, αλλά και για τα

γενέθλιά τους και την ονομαστική τους εορτή. Τα ενδιαφέροντα και οι χαρές των εγγονών τους να τους απασχολούν και να τους συνταυτίζουν.

Και βέβαια, για να ολοκληρώσω τις σκέψεις μου και τις απόψεις μου, **σαν σημερινός, προσγειωμένος και ειλικρινής παππούς του Δικόρφου...** πρέπει να πω και να καταγράψω, ότι εμείς οι παππούδες δεν μπορούμε να γίνουμε ούτε δάσκαλοι των εγγονών μας, ούτε γονείς τους, όπου κι αν βρίσκονται αυτά, ή κοντά μας ή μακριά μας ...

Είναι ένα θέμα και πρόβλημα, που απασχολεί (όπως κατέγραψα στην αρχή...) τους ευαίσθητους και υπεύθυνους σημερινούς παππούδες για τα χρέη και τα καθήκοντά τους προς τα εγγονάκια τους, και **οι απόψεις μου αυτές προέρχονται από εμπειρία** δύο παππούδων, που έχουν τρία εγγονάκια, εκ των οποίων το ένα βρίσκεται στη δεύτερα Γυμνασίου και τ' άλλα δύο είναι γραμμένα και παρακολουθούν την πρώτη Δημοτικού και το Νηπιαγωγείο.

Και βέβαια το όλο αυτό θέμα και πρόβλημα **απασχολεί όλους τους σημερινούς ευαίσθητους και υπεύθυνους παππούδες του Δικόρφου** (όπου κι αν βρίσκονται...) που, όπως βλέπω και διαπιστώνω είναι πλείστοι και άριστοι, **υποδειγματικοί και τέλειοι σ' όλα τα καθήκοντά τους** και σ' όλες τις υπάρχουσες υποχρεώσεις τους.

Και ως πρώτο και καλύτερο, υπεύθυνο παππού του χωριού μας **καταγράφω το Γιάννη Λέκκο και τη σύζυγό του Ελένη**, για να 'χουμε ένα συγκεκριμένο, χειροπιαστό και υποδειγματικό όραμα και παράδειγμα μπροστά μας, όλοι οι Δικορφιώτες, όπου κι αν βρισκόμαστε στην Ελλάδα σήμερα.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Σαράτση Δωροθέα	20 €
Κοντογιάννη Αμφιτρίτη	15 €
Λέκκου Ευγενία	15 €
Ζώης Ιωάννης	15 €
Παλιάγκα Στεφάνια	10 €
Μπούγια Κανή	10 €
Στάθης Αναστάσιος	10 €
Κοντογιάννης Κων/νος	7 €

ΔΩΡΕΕΣ

Η Σαράτση Δωροθέα πρόσφερε στο ξωκλήσι του Αγίου Νικολάου 10 €.

Θερμή παράκληση προς όλους τους συγχωριανούς και φίλους που λαμβάνουν την εφημερίδα μας, να μας ενημερώνουν για κάθε αλλαγή διεύθυνσης για να μπορούν να λαμβάνουν απρόσκοπτα τα φύλλα της εφημερίδας. Σε κάθε αποστολή υπάρχει ένας αριθμός φύλλων που επιστρέφεται από το ταχυδρομείο γιατί οι παραλήπτες έχουν αλλάξει διεύθυνση και δεν μας έχουν ενημερώσει. Επίσης, θα θέλαμε να μας ενημερώνουν όσοι παρατηρούν κάποιο λάθος ή παράλειψη στη στήλη των εισφορών. Να θυμίσουμε εδώ ότι οι εισφορές αυτές αποτελούν και το μοναδικό έσοδο της εφημερίδας μας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Στην Αθήνα άφησε την τελευταία του πνοή και κηδεύτηκε στο Δικόρφο ο Απόστολος Κωστάκης - από τους τελευταίους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας. Στους συγγενείς όλους εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια

ΜΕΣΑΡΙΑ

**Παραδοσιακό
Καφεμαγειρείο**

Δικόρφο Ζαγορίου

☎ (0653) 71-010 - 74925
(0651) 43-340
0945 338147

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ «ΠΡΟΟΔΟΣ»
ΛΥΔΙΑΣ ΦΙΛΗ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ
Βλαχλείδη 9
Β' όροφος, γραφείο 7
τηλ. 26004

Μάλλιου Χριστίνα
ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

Λ. Γράμμου 305 (Εναντι Αεροδρομίου)
Ιωάννινα
Τηλ. γραφείου: 0651- 639385
Κιν.: 093 7814113

Νέλλη Αργύρη
ζωγράφος

κυπρού 22, γλυφάδα, τηλ.: 8946.255
Κιν. 0972019391